

*Schrijver op bezoek
Annemarie Bon
Lesbrief*

Foto: Ilka Deltrap

Schrijver op bezoek

Een schrijversbezoek stimuleert het lezen enorm. Na een schrijversbezoek kan bij de leerling het AVI niveau met 1 of meerdere niveaus stijgen en geeft het lezen van haar boeken een extra dimensie.

De schrijver gaat met de klas in op het schrijven van een boek of verhaal. Leerlingen maken kennis met degene achter het boek dat ze gelezen hebben en krijgen een kijkje achter de schermen.

Met de suggesties in deze lesbrief kunnen leerlingen:

- genieten van een mooi verhaal
- inzicht krijgen in de opbouw van een verhaal
- hun spreek-, lees- en luistervaardigheden oefenen
- klasgesprekken voeren over thema's zoals vriendschap, omgaan met verschillen etc.
- creatieve opdrachten uitvoeren

Annemarie Bon

* Annemarie Bon is geboren in Den Bosch op 11 februari 1954. Weet iemand hoe oud ze is?

* Annemarie Bon heeft twee broers en een zus. Zelf was ze de oudste thuis. Wie heeft ook twee broers? En een zus? Wie is de oudste thuis? Is dat leuk?

* Annemarie Bon hield van school. Ze wilde later juf worden. Ze was dol op tekenen, knutselen en lezen, maar rekenen was echt haar lievelingsvak. Ze vroeg zelfs rekenboekjes voor haar verjaardag. Wat is jouw lievelingsvak? En wat wil jij later worden?

* Na de basisschool ging Annemarie Bon naar de mms, de middelbare meisjesschool. Die school bestaat nu niet meer. Het was iets tussen havo en vwo in. Zij vond te veel dingen leuk: Nederlands, tekenen, biologie en ze wist niet welk beroep ze moest kiezen. Ze is toen maar naar de laboratoriumschool gegaan en biochemisch analiste geworden. Weet jij wat een laboratorium is? Annemarie vond alleen het werk in een laboratorium helemaal niet leuk. Een paar jaar hield ze het vol in een ziekenhuislaboratorium. Daar moest ze bloed en plasjes en poep onderzoeken, yak. Toen is Annemarie andere dingen gaan doen.

* Ze heeft met iemand anders een biowinkel gehad. Daarna ging ze bij het Brabants Dagblad als freelance journalist werken. Steeds vaker schreef ze stukjes voor de kinderpagina. Zo leuk vond ze dat en zo leuk vonden anderen die stukjes, dat ze in voor de Taptoe ging werken. Wie kent Taptoe? Dat blad schreef ze voor de helft zelf vol. Daarnaast schreef ze in die tijd verhaaltjes voor Okki en Junior Informatie boekjes. Sinds 2002 is ze full time schrijfster voor allerlei leeftijden, van kleuters tot pubers.

* Annemarie Bon houdt van fietsen, koken en de natuur.

Over het werk van Annemarie Bon

Annemarie Bon is altijd een leesmonster geweest en zelfs op straat liep ze altijd te lezen.

Hoewel schrijvers altijd haar helden zijn geweest en Nederlands een van haar lievelingsvakken was, vindt ze het zelf toch een wonder dat ze schrijfster geworden is. 'Het is dankzij uitgevers en redacteurs die me vroegen verhaaltjes en boeken te schrijven dat ik met fictie steeds een stapje verder durfde te gaan.'

Ze begon met zelfleesverhaaltjes voor Okki te schrijven. De volgende stap waren zelfleesboekjes voor Zwijzen en informatieve boekjes voor de reeks Junior Informatie. Ze schreef vervolgens leesboekjes bij leesmethoden, tientallen AVI-boekjes, makkelijk lezen boeken, informatieve boeken, kinderboeken en jeugdromans met emotionele, realistische thema's.

Annemarie Bon schrijft allerlei soorten genres, maar met de nadruk op humoristisch, avontuurlijk, spannend en realistisch. Samen met illustratrice Gertie Jaquet heeft ze zestien boeken met Haas in de hoofdrol gemaakt.
Haar totale oeuvre beslaat minstens 150 titels.

Websites

www.hierishaas.nl

www.annemariebon.nl

De boeken

Zelf lezen en voorlezen zijn de beste voorbereiding op een schrijversbezoek. Op www.annemariebon.nl vindt u bij elk boek een korte beschrijving en recensies. Wijs de kinderen erop dat ze rechts bovenin op de homepage een eigen stijl kunnen kiezen. Welke vinden zij de mooiste?

Deze boeken lenen zich om voorgelezen en klassikaal behandeld te worden:

- Kakkers in Goudkust
- Goudkust in Spanje (Daarvan heeft het Verkeerde Beentje een schoolmusical gemaakt.)
- Altijd feest in Goudkust (bundeling van Kakkers in Goudkust en Goudkust in Spanje)
- Groeten van Terschelling
- Ouders!?!)
- Ik leef nog!
- Pieke zoekt haar vader
- Dat wordt feest!
- Geluk zit in een klein kistje (deel 1) en Waar is Yasmine? (deel 2); deze boeken zijn gratis te downloaden: http://annemariebon.nl/boeken/9_plus/
- Rifka en Susan, friends 4ever

Theaterlezen (de leerlingen dragen na een korte voorbereiding samen een sketch voor)

- Verkeerd verbonden

Voor groep 8 (klas 6):

- Weblog van een antiheld (deel 1)
- Weblog van een Bijna-Brugger (deel 2)
- Weblog van een bruggertje (deel 3)
- Oppassen
- Love u 2 much

Film 'Zo maak je een boek'

Als introductie op het bezoek is de film 'Zo maak je boek' heel geschikt. U vindt de film op internet: <https://www.youtube.com/watch?v=1nwc1hay6xY&feature=youtu.be>

Te zien is het gehele proces van hoe de boeken van Annemarie Bon tot stand komen, van ideeën opdoen, werken achter de computer, research doen tot bezoeken aan uitgeverij Unieboek in Houten, illustratrice Gertie Jaquet in Amsterdam, drukkerij Wilco in Amersfoort, CB, de kinderboekwinkel in Maastricht en de bibliotheek in Den Bosch.

Vragen aan de schrijver voorbereiden

Kinderen kunnen veel vragen hebben aan een schrijver over hun boeken. Maar niet alle vragen hoeven gesteld te worden. Sommige antwoorden zijn vrij eenvoudig te vinden op de site van de schrijver. Andere vragen zijn niet echt relevant. Zoals vragen naar lievelingskleur, lievelingseten, etc.

Benut het schrijversbezoek ten volle en laat de kinderen alleen die vragen stellen waarop ze zelf het antwoord niet hebben gevonden.

Een speelse manier om het vragen voor te bereiden gaat als volgt:

- Schrijf op het bord de voor- en achternaam van de schrijver.
Wat willen de kinderen weten over de schrijver en haar boeken?

Schrijf alle vragen op die opborrelen, lukraak door elkaar.

Rubriceer deze daarna:

- Leven (leeftijd, kinderen...)

- Boeken (over welke thema's, onderwerpen, vragen over specifieke boeken etc.)

- Schrijverschap (hoeveel boeken, hoe schrijft u...)

Verdeel de vragen over tweetallen en laat de kinderen de antwoorden opzoeken op internet en in de schoolbibliotheek.

Besprek de antwoorden en schrijf deze achter de vraag op het bord.

Welke vragen hebben nog geen antwoord?

Kan dit antwoord nog ergens anders gevonden worden? Of wordt deze vraag aan de schrijver gesteld?

Een paar voorbeelden van vragen:

Waarom kiest u voor een bepaald onderwerp?

Hebt u het verhaal van de boeken zelf meegemaakt?

Schreef u als kind ook al veel verhalen?

Hebt u zelf ook kinderen en vinden die het leuk dat u een boek hebt geschreven?

Hebt u naast het schrijven nog een andere baan?

Wordt u rijk van schrijven?

Wat ligt er op uw nachtkastje?

Waar en wanneer schrijft u en hoeveel uur per week?

Wat zijn uw hobby's?

Moet je heel erg goed zijn in Nederlands als je een boek wilt schrijven?

Praten over boeken

Vraag de kinderen:

Wat vond je leuk, mooi of goed aan dit boek? Vertel eens...

Wat vond je niet leuk, mooi of goed?

Wat vond je moeilijk of onduidelijk?

Door te praten over verhalen wordt de leerling zich bewust van wat hij gelezen heeft en hoe hij het heeft beleefd. De leerlingen leren hun gedachten onder woorden te brengen en te luisteren naar andere leerlingen.

Verhaal verzinnen

Twee suggesties om kinderen zelf een verhaal te laten verzinnen.

Deel een kopie uit van een illustratie uit een van de boeken en laat de kinderen schrijven of vertellen wat ze denken dat er op het plaatje gebeurt, in welke situatie de hoofdfiguur op het plaatje zich bevindt, etc.

Lees het begin van het boek voor. Laat de leerlingen het vervolg op het verhaal tekenen. Ze mogen er ook tekst bij schrijven. De kinderen bedenken ook een nieuwe titel bij hun boek.

Nog meer suggesties

De leerkracht vestigt de aandacht op een nieuw boek door het even toe te lichten, er een stukje uit voor te lezen en te vertellen waarom hij/zij er zelf zo van heeft genoten.

- Over wie zou de schrijver een volgend verhaal moeten schrijven? Waarom juist over die persoon? Deze activiteit kan in kleine groepjes worden uitgewerkt of met de gehele klas.
- Laat de kinderen een paspoort over een hoofdpersoon uit een boek maken en daarin de belangrijkste eigenschappen vermelden, maar natuurlijk ook persoonlijke kenmerken én een zelf getekende pasfoto.
- Lees een spannende zin of alinea uit een boek voor en laat de kinderen vertellen wat er verder zou kunnen gebeuren en waar het zich afspeelt.
- Uitwisseling over de vraag: aan wie zou je het boek dat je net hebt gelezen graag willen doorgeven om het ook te lezen? Of: ken jij mensen die dit boek ook heel mooi zouden vinden?
- Vooraf een thema afspreken dat straks centraal staat: bijv. vriendschap, verhuizing, avontuur; daarover een fragment voorlezen, vertellen, uitwisselen.

Het programma van Annemarie Bon zelf

De schrijfster vertelt de kinderen aan de hand van een powerpointpresentatie iets over haar boeken en schrijven. Er is vanzelfsprekend voldoende ruimte voor de kinderen om vragen stellen.

Aan het eind houdt Annemarie Bon een klassikale quiz. De klas kan dan gezamenlijk een boekenpakket winnen. Hoe beter voorbereid de kinderen zijn en hoe meer ze gelezen hebben, hoe meer kans te winnen. Ook over de film komen vragen! Vertel de kinderen gerust dat die quiz er komt. Dat motiveert ze alleen maar.

Tijdens het bezoek

Lokaal of bibliotheek graag zó inrichten dat er loopruimte voor de groep is. Liever geen kring, maar een theateropstelling op rijen of gewoon aan de tafeltjes.

Ook het verzoek of de leerkracht betrokken blijft en geen schoolwerk gaat zitten nakijken.

Handtekeningen

Wanneer u de ouders van de leerlingen van tevoren inlicht dat Annemarie Bon op bezoek komt, kunnen de kinderen boeken die ze van de schrijfster hebben (of aanschaffen) meenemen, zodat ze gesigneerd kunnen worden.

Mail of bel gerust naar Annemarie Bon, als er vragen zijn of wanneer u iets wilt overleggen:

Annemarie Bon

T 073 6144477

E post@annemariebon.nl

Na het schrijversbezoek

Ook een nabespreking werkt leesbevorderend.

- Praat met de leerlingen over het bezoek. Wat vonden ze ervan?
- Laat de leerlingen een reactie opschrijven, tekenen of knutselen en maak hiervan een expositie in de school of een artikel in de schoolkrant.
- Stuur een mailtje naar de schrijver via zijn/haar website met reacties van de kinderen.

Lessuggesties bij Kakkers in Goudkust

Voorlezen

Het leukste is als dit boek in zijn geheel wordt voorgelezen. U mag gerust met stemmetjes werken. Laat de barones lekker bekakt praten en de buurtbewoners een beetje plat.

Hoe gaat het verder

Laat de kinderen op zeker moment opschrijven hoe ze denken dat het verhaal afloopt. Wie zit er uiteindelijk het dichtste bij de waarheid?

Paarden en duiven

Paarden en duiven spelen een belangrijke rol in de dit boek. Laat kinderen die paardrijden of die iets weten van de duivensport hierover een spreekbeurt houden. Richt eventueel een kleine expositie in over de verzorging van deze dieren.

Hutten bouwen

In dit verhaal blijkt dat de buurtkinderen hun eigen geheime plek hebben, waar ze de prachtigste hutten gebouwd hebben. Houd een kringgesprek. Hebben de kinderen zelf een geheime plek? En bouwen ze wel eens hutten? Laat ze foto's maken. Breid dit onderwerp uit naar primitieve bewoningen van natuervolken.

Lessuggesties bij Goudkust in Spanje

Voorlezen

Het leukste is als dit boek in zijn geheel wordt voorgelezen. U mag gerust met stemmetjes werken. Laat de barones lekker bekakt praten en de buurtbewoners een beetje plat.

Vakantie

Dit boek speelt zich voor een groot deel af in Spanje. Zijn er kinderen die daar wel eens op vakantie zijn geweest? Welke vakantie landen zijn nog meer bekend bij de kinderen? Laat de kinderen in groepjes werkstukken over hun favoriete vakantie land maken. Hoe is het eten, de taal, de huizen, de gewoontes, de geschiedenis? Zijn er bijzondere attracties, monumenten?

Annemarie Bon heeft dit verhaal geschreven nadat ze twee maanden in Spanje gewerkt heeft. Een schrijver kan immers overal werken!

Geld

In de Goudenregenstraat is de hoofdprijs van de Straatnamenloterij gevallen. De bewoners zijn ineens schatrijk. Daar komen veel problemen van. Ruzie, jaloezie en achterklap. Houd met de klas een kringgesprek over geld. Over gierig zijn, geld over de balk smijten, willen hebben wat anderen hebben, hebberigheid, sparen. Hoe gaan de kinderen zelf om met geld?

Tekenen

In dit boek staan tal van grappige situaties beschreven. Laat de kinderen één zin uitzoeken en daar een tekening bij maken.

Schoolmusical

Uitgeverij het Verkeerde Beentje (www.hetverkeerdebeentje.nl) heeft dit boek bewerkt tot een schoolmusical.

Lessuggesties bij Rifka en Susan: friends 4ever

Voorlezen

Lees dit boek in zijn geheel voor, zodat u de soms emotionele fragmenten met de kinderen kunt nabespreken. Wijs de kinderen er ook op dat sommige kinderen in dit boek ook een rol spelen in andere Bikkels voor groep 6.

Speelgoed van afval

In Malawi is grote armoede. Daarom hebben kinderen geen speelgoed. Ze spelen in en met de natuur of ze knutselen iets in elkaar van afval. Omdat de mensen weinig hebben, is er ook amper afval. Een leeg blikje is een kostbaar bezit, want daar kun je een autootje van maken.

Laat de kinderen lege dozen, blikjes en dergelijke mee naar school nemen. Laat ze er in kleine groepjes hun fantasie op uitleven. Maken ze een kunstwerk, een heel dorp van dozen of een stoere uitvinding?

Malawi-tentoonstelling

Laat de kinderen informatie opzoeken over Afrika en Malawi in het bijzonder. Maak een expositie in de klas met huishoudelijke voorwerpen, maïs, kleding en posters. Bij wereldwinkels, het Afrikamuseum en het Tropenmuseum kunt u ideeën opdoen.

Unicef en jij

Dit boek kan aanleiding zijn om met de klas een actie op touw te zetten voor Unicef.

Unicef en komt op voor de rechten van het kind. Op de site www.unicefenjij.nu draait alles om kinderen, nieuws en het werk van UNICEF. Op de wereldbol zie je plaatsen waar iets aan de hand is. Met de filmpjes, foto's en nieuwsberichten vertelt UNICEF hoe het daar gaat met kinderen en wat UNICEF doet om kinderen te helpen. Ook kinderen kunnen meepraten en meedoen, bijvoorbeeld

... actie voeren voor UNICEF

... een werkstuk maken of spreekbeurt houden over UNICEF

... collecteren voor UNICEF

... geld overmaken aan UNICEF

... mijn speelgoed naar arme kinderen sturen

Weblog van een antiheld (deel 1) en Weblog van een Bijna-Brugger (deel 2) en Weblog van een bruggertje (deel 3)

Voorlezen

Laat de kinderen informatie zoeken over de beide boeken of vertel er zelf wat over. Wijs de leerlingen op de verschillende tekstsoorten in het boek, van dagboekachtige columns tot lijstjes en nieuwsberichten. Lees verschillende fragmenten voor.

Weblogs schrijven

Veel kinderen hebben Hyves. Laat ze een weblog schrijven die ze eventueel kunnen publiceren. Bespreek met de kinderen wat je wel en niet openbaar moet maken. Bespreek ook veiligheid op het internet en de gevaren waar ze voor op moeten passen.

Krantenberichten verzamelen

Laat kinderen elke dag in de krant snuffelen naar gekke nieuwsberichten. Bespreek de berichten en kies elke dag de bijzonderste uit. Laat de leerlingen net als Michiel uit de weblogboeken commentaar bedenken bij het bericht.